

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΔΑΝΕΖΗ

*Γεννήθηκα λουλούδι, έγινα πουλί,
μέχρι που ο έρωτας με έκανε γυναίκα.
Εκεί που οι άλλοι τα παρατούσαν,
εγώ πείσμωννα.
Εκεί που έχανα το κουράγιο μου,
φύτρωνε μέσα μου η ελπίδα.*

ΜΙΑ
ΧΑΡΑΜΑΔΑ
ΣΤΟ
ΟΝΕΙΡΟ

ΤΙΤΛΟΣ: Μια χαραμάδα στο όνειρο
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ελισάβετ Δανέζη
ΣΕΙΡΑ: Ελληνική λογοτεχνία
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαριάννα Σωκράτους
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Εκδόσεις Έξη
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Εκδόσεις Έξη

Copyright © Ελισάβετ Δανέζη
Copyright © 2025 Εκδόσεις Έξη

ISBN: 978-618-5713-71-3

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν.2121/1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται η κατ' οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και γενικώς αναπαραγωγή, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση σε οποιαδήποτε μορφή και εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδόσεις Έξη
Λουίζης Ριανκούρ 13
11523 Αθήνα
Τηλ.: 211 4111078
www.ekdoseiseksi.gr
email: info@ekdoseiseksi.gr

Ελισάβετ Δανέζη

ΜΙΑ ΧΑΡΑΜΑΔΑ ΣΤΟ ΟΝΕΙΡΟ

Εκδόσεις Έξιν

Όλοι με λέγανε πλάσμα τυχερό,
μα έσπειρε ο Θεός μέσα μου ένα αγκάθι,
που κάθε νύχτα έπρεπε να το καΐδεύω,
να του μιλώ.

Εκεί μέσα ήταν κρυμμένοι
όλοι μου οι πόνοι και όλα μου τα πάθη.

Γεννήθηκα μια χειμωνιάτικη νύχτα. Άνοιξα τα μάτια μου, όταν η γυναίκα που με έφερε στη ζωή, έκλεινε τα δικά της για πάντα.

«Σου εύχομαι να είσαι δυνατή. Το σκοτάδι για σένα να είναι μέρα. Ποτέ σου να μην το φοβηθείς», πρόλαβε και μου άφησε ευχή.

Δεν την άκουσα ποτέ, μα την κουβαλούσα πάντα μέσα μου.

Το σπίτι του άρχοντα του χωριού ντύθηκε γιορτινά. Σοβατίστηκαν τα ντουβάρια και τα παράθυρα στόλισαν κουρτίνες αραχνοῦφαντες. Όλη η γειτονιά μοσχοβολούσε κατσίκι στον φούρνο, που ψηνόταν στην αυλή θαμμένο μέσα σε άμμο με φωτιά, συνοδευόμενο από πατάτες ολόκληρες, όπως ήταν με τη

φλούδα τους, σαραγλί και καρυδόπιτα σιροπιαστή.

«Με το καλό να τον δεχτείς», του έδιναν οι γείτονες την ευχή τους. Ήξεραν όλοι το καμάρι που είχε για τον μοναχογιό του.

«Ο κανακάρης μου», έλεγε και μέλωνε το στόμα του, με την κυρά του δίπλα να λιγοθυμά από την αποθυμιά.

Ωστόσο, δεν έβαζε μόνο το δικό τους σπίτι τα καλά του. Από πάνω ως κάτω στο χωριό μπογιατίζονταν οι τοίχοι, οι βρύσες και τα πεζούλια. Καρδιές χτυπούσαν ξέφρενες και τα λιγοστά φορέματα έδιναν και έπαιρναν ως ανταλλάγματα ανάμεσα στα θηλυκά που ήθελαν να τον γοπτεύσουν. Κοπέλες με φρέσκο το αίμα στα πανιά ανάμεσα στα πόδια τους, νυμφευμένες, χήρες αλλά και γεροντοκόρες, έπιναν νερό στο όνομά του και πού και πού άφηναν από το στόμα τους έναν αναστεναγμό. Ο Ρίζος, από τα δεκάξι του ακόμα, είχε βγάλει ρίζες και περικοκλάδες στα όνειρα όλων των γυναικών του νομού. Σήμερα, στα είκοσι έξι του, ήταν ήδη πολύφερνος γαμπρός. Τον περιτριγύριζαν τα ωραιότερα κορίτσια των χωριών τους, μα και από την πόλη ακόμη κατέφταναν πλούσια τα προξενιά. Αυτός χαμογελούσε με εκείνο το γέλιο το λίγο στραβό, λίγο ειρωνικό, αλλά τόσο φωτεινό, που έσβηνε μεμιάς οτιδήποτε άσχημο μπορούσε να σκεφτεί κανείς για αυτόν.

Ο Ρίζος με τη σύμφωνη γνώμη της μάνας του, καθώς δεν ήταν ακόμη έτοιμη να τον αποχωριστεί, έστειλε πίσω όλα τα προξενιά. Είχε μια ευγένεια που την καλλιέργησε στην Αθήνα όπου σπούδαζε πολιτικός μηχανικός, κι ήξερε όλους τους τρόπους να στείλει στον αγύριστο τους επίμονους πεθερούς χωρίς να γίνει αγενής ή αντιπαθητικός. Ο πατέρας του αρχικά ξινιζόταν με τη συμπεριφορά του και τον έστηνε απέναντί του να του πει τι και πώς. Και τότε ο Ρίζος του μιλούσε για το όραμά του, όλη η Αθήνα ήταν ένα παρθένο εύφορο χωράφι, το οποίο εκείνος θα όργωνε σύντομα χωρίς τρακτέρ, με μόνο όχημα το μυαλό του. Δεν είχε μεγάλη διαφορά η πόλη, έλεγε, με το χωριό, αρκεί να είχε κανείς μυαλό.

«Οι γάμοι πάνε κι έρχονται. Στην πρωτεύουσα έχει γυναίκες σαν τα κρύα τα νερά. Και κάθε τόσο έρχονται κι άλλες σαν κι αυτές. Μη φοβάσαι, πατέρα. Άσε με να φτιαχτώ να 'χεις να καμαρώνεις σ' όλη τη χώρα, σ' όλον τον ντουινιά, κι ύστερα θα σε αφήσω να διαλέξεις όποια προτιμάς για νύφη σου».

Εκείνος τον άκουγε σκεπτικός. Ήταν ο μονάκριβός του. Η τιμή και το καμάρι του. Έβλεπε πώς τον κοιτούσαν και τον υπολήπτονταν όλοι στο χωριό. Είχε δίκιο το παιδί του. Μια γυναίκα στην εκκλησιά μπορούσε να την πάει και ο τελευταίος καντηλανάφτης. Ο Ρίζος του ήταν για πράγματα πιο μεγάλα

και τρανά. Έπειτα, ήταν και ο διαλεκτός της μητέρας του. «Ο γιος μου», έλεγε και μέλωνε το στόμα της, σερμπέτι έφτανε η γλύκα στην καρδιά της. Της έλειπε τόσο πολύ εκεί στην ξενιτιά -έτσι την έβλεπε την Αθήνα, ως μια ξενιτιά πολύ μακριά- και δεν ήταν πρόθυμη να τον μοιράζεται τις λίγες μέρες που πήγαινε κοντά τους.

«Έχει δίκιο ο γιος μας, άντρα μου. Λέω να μην μπει στο σπίτι μας άλλο προξενιό. Έτσι κι αλλιώς, είναι πολύ λίγες όλες αυτές για τον γιόκα μας», έλεγε και τον καμάρωνε.

Το ίδιο έγινε και σήμερα, που για ακόμα μια φορά είχε έρθει το σπλάχνο τους να τους επισκεφτεί από την Αθήνα. Ο πατέρας του κούνησε το κεφάλι σαν να συναινούσε σε όσα του έλεγε η γυναίκα του και τράβηξε μια καρέκλα μπροστά στο ανοιχτό παράθυρο. Η κυρά του είχε πάντα την κουρτίνα μισοτραβηγμένη για να μπορεί να χαζεύει ανενόχλητη τους περαστικούς που έκαναν τη βόλτα τους κάθε απόγευμα. Πάνω κάτω, πάνω κάτω, ξεκινούσαν από την καρυδιά στην είσοδο του χωριού, κατά τα μισά περνούσαν μπροστά από το σπίτι τους και συνέχιζαν μέχρι το καμπαναριό.

Τώρα, πατέρας και γιος, με τις μυρωδιές από τα απλωμένα ασπρόρουχα της πίσω αυλής να φτάνουν ως αυτούς, έπιασαν ήσυχα από ένα ποτήρι κρασί και χάζευαν αφηρημένα τον κόσμο, που όσο

πέρναγε η ώρα, όλο και πλήθαινε. Τότε ήταν η πρώτη φορά που την είδε. Μια γυναίκα, Θεέ μου, τι θηλυκό! Μπορούσες να την παρομοιάσεις με τίγρη αλλά και με ελαφίνα. Με άλογο αραβικό, αλλά και με λαγό. Ήταν ακαθόριστης ηλικίας, μπορούσε να την κάνει πολύ μικρή, μέχρι και ένα-δυο χρόνια μεγαλύτερή του. Περπατούσε στητή, καμαρωτή και αλύγιστη, θαρρείς και είχε ένα κοντάρι να στηρίζει τη ράχη της. Από τη μέση και κάτω, τα πόδια και ο πσιινός της είχαν τον δικό τους ρυθμό. Ζωντανό, χαρούμενο, σχεδόν χορευτικό.

Πατέρας και γιος συνέχιζαν να την κοιτούν, την ώρα που όλα τα αρσενικά τριγύρω έκαναν ένα αδιόρατο βήμα μακριά της, για να μπορέσουν να τη χαζέψουν με την ησυχία τους. Όμως, και οι γυναίκες δεν πήγαιναν πίσω. Κάποιες, μάλιστα, τη σταματούσαν για να ανταλλάξουν έναν χαιρετισμό, να πουν μια κουβέντα.

Ο Ρίζος πρόσεξε ότι παρά την αρχική του εντύπωση, πως ήταν μια γυναίκα περήφανη, λιγομίλητη και κλειστή, με το που άνοιγε το στόμα της να μιλήσει, γινόταν χαρμόσυνη, γλυκιά και λαμπερή. Ήταν απρόσιτη και συγχρόνως προσιτή. Δεν πήγαινε κοντά στους ανθρώπους, αλλά ούτε τους απέφευγε, όταν εκείνοι την πλησίαζαν για να της πιάσουν την κουβέντα. Τους χαμογελούσε και απαντούσε σε ό,τι τη ρωτούσαν, με θέρμη και ενθουσι-

ασμό. Έδειχνε ανέμελη, σαν να μην ήταν από τον τόπο αυτόν. Σαν να είχε επισκεφτεί τα μέρη τους λίγες μόνο μέρες για να παραθερίσει, να διασκεδάσει, να ξεκουραστεί.

«Ποια είναι αυτή;» ρώτησε τον πατέρα του με τη βραχνή φωνή του.

Η μάνα του τού έριξε ένα κοφτό βλέμμα και ενώ την κοίταξε κι αυτός, για πρώτη φορά στη ζωή της ένιωσε σαν να μην την έβλεπε. Η κοπέλα στον δρόμο είχε κερδίσει όλη του την προσοχή.

«Ποιος ξέρει. Την έφερε μαζί του ο Άρης του Κανέλλου του μπεκρή. Αρραβωνιαστικιά του είναι», τόνισε ο πατέρας του τις τελευταίες λέξεις, για να το βάλει μια και καλή στην κούτρα του ο Ρίζος, πριν αρχίσουν να του μπαίνουν ιδέες για αυτήν.

Η μάνα του, που ήθελε να είναι πάντα σύμμαχός του, τον πλησίασε και έσπευσε να του εξηγήσει.

«Η αλήθεια είναι ότι κανείς δεν έμαθε πού τη γνώρισε και πώς την έπεισε να έρθει εδώ. Την έχει δυο χρόνια τώρα κοντά του».

Ήξεραν από τι χαμόσπιτο ήταν ο Άρης. Συχνά πυκνά τα νέα από τις παλαβομάρες του έφταναν ακόμα και στην πόλη. Ομορφόπαιδο ήταν κι αυτός. Σίγουρα όχι όπως ο Ρίζος τους, αλλά την είχε τη γοητεία του. Κανένας, όμως, δεν περίμενε πως θα έβρισκε μια σπάνια γυναίκα όπως αυτήν. Και όχι

μόνο τη βρήκε, αλλά εκείνη δεν ξεκολλούσε τα μάτια της από πάνω του.

Παρ' όλα όσα του έλεγε η μάνα του, για το πόσο δεμένο ζευγάρι ήταν και πως πάντα όλοι τους έβλεπαν μαζί, ο γιος της δεν έδειχνε να την ακούει. Ήταν ολότελα μαγεμένος από τη μορφή αυτής της άγνωστης.

«Η κοπέλα αυτή έχει κάτι πάνω της που δεν έχω ξαναδει», μουρμούρισε ο Ρίζος μαγεμένος.

«Πράγματι. Το παραδέχονται ακόμα και αυτές που μέχρι χτες θεωρούσαν τον εαυτό τους τον πιο όμορφο πάνω στη γη. Δεν υπάρχει δεύτερη, γιε μου. Καμιά δεν μπορεί να αναμετρηθεί μαζί της», είπε ο πατέρας του και αμέσως μετά άκουσε τη γυναίκα του να λέει με σφιγμένα δόντια:

«Κράτα κλειστό το στόμα σου, άνθρωπέ μου. Δεν τον βλέπεις; Έτοιμος είναι να παρασυρθεί!»

ΜΙΑ ΧΑΡΑΜΑΔΑ ΣΤΟ ΟΝΕΙΡΟ

Γεννήθηκα μια χειμωνιάτικη νύχτα. Άνοιξα τα μάτια μου, όταν η γυναίκα που με έφερε στη ζωή, έκλεινε τα δικά της για πάντα. «Σου εύχομαι να είσαι δυνατή. Το σκοτάδι για σένα να είναι μέρα. Ποτέ σου να μην το φοβηθείς», πρόλαβε και μου άφησε ευχή. Δεν την άκουσα ποτέ, μα την κουβαλούσα πάντα μέσα μου. Ο άντρας που με βρήκε εκείνη τη νύχτα, με γλίτωσε από τον θάνατο και μου χάρισε τη ζωή. Δεν θέλησε να μου δώσει όνομα, με φώναζε πάντα Νυχτολούλουδο και αυτή ήταν η ταυτότητά μου. Μέχρι εκείνη τη μέρα, που με άρπαξαν βίαια από κοντά του.

Στη νέα μου ζωή, μου χάρισαν το όνομα Αηδόνα, μα εγώ είχα υποσχεθεί να μην ακούσει ποτέ άνθρωπος τη φωνή μου. Γυρνούσα με έναν θίασο και η ζωή μου είχε μετατραπεί σε εφιάλτη, μα δεν φανταζόμουν ποτέ ότι θα μπορούσε να γίνει ακόμα χειρότερη. Όταν με πούλησαν για λίγες δραχμές, ένιωσα το σκληρό πρόσωπο της βίας...

Όσπου γνώρισα τον Άρη... Μαζί του κατάλαβα τι θα πει αγάπη, να αναπνέεις για τον άλλον, να είσαι ένα μαζί του, να μην μπορείς να ζήσεις χωρίς αυτόν... Μα τον πρόδωσα, έστω για ένα δευτερόλεπτο, όταν η σκέψη μου γύρισε σε εκείνον τον άλλον, τον τόσο διαφορετικό...

Έκτοτε τον αναζητώ και μετανιώνω. Όμως, δεν θα σταματήσω ποτέ. Γιατί η ζωή μου χρωστάει την ευτυχία που μου στέρνησε...

